

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет природничих наук
Кафедра лісового і аграрного менеджменту

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗОНАЛЬНІ СИСТЕМИ ЗЕМЛЕРОБСТВА**

Рівень вищої освіти– другий (магістерський)

Освітня програма Агрономія

Спеціальність Н1 Агрономія

Галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та
ветеринарна медицина

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №2
від “23” вересня 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Зональні системи землеробства
Викладач	Григорів Ярослава Ярославівна
Контактний телефон	(0342) 59-61-66; (0342)59-61-72,
E-mail викладача	yaroslava.hryhoriv@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Освітній рівень	бакалавр
Обсяг дисципліни	___3___ кредити ЄКТС, 90 год.
Курс / семестр	2/3
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/

2. Опис дисципліни

Зональні системи землеробства є дисципліною, яка сприяє формуванню в майбутніх фахівців системних, комплексних знань та практичних навичок їх застосування з землеробства, для ефективного вирощування сільськогосподарських культур та отримання продукції високої якості.. Студенти отримують теоретичні знання і практичні навички в сфері сучасних систем землеробства, систем обробітку ґрунту, інноваційних елементів технології вирощування сільськогосподарських культур.

Мета та цілі курсу

Метою зональних систем землеробства є детальне вивчення, систематизація та розробка ефективних заходів системи землеробства в конкретно взятому господарстві, зональності, тощо, що в кінцевому випадку повинно забезпечити збільшення родючості ґрунтів, врожайності с-г культур, зменшення впливу негативних кліматичних умов під час вегетаційного періоду.

Основними завданнями вивчення дисципліни “ Зональні системи землеробства ” є:

- володіти знаннями щодо особливостей зональної системи землеробства на території України;
- детально освоїти організаційно-економічних, агротехнічних, меліоративних та поле захисних мір, що направлені на ефективне використання землі в різних зональних систем землеробства;
- володіти знаннями щодо особливостей вирощування сільськогосподарських культур в різних зональних систем землеробства та їх рентабельності.
- визначати втрати сільськогосподарського виробництва при пошкодженні ґрунтів;
- вміти застосовувати різні та розробляти проекти системи сівозмін, обробітку ґрунту, добрив боротьби з бур'янами, шкідниками та хворобами, розробки інтегрованого захисту з врахуванням особливостей зональності системи землеробства.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

ІК - Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері агрономії при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, які характеризуються

комплексністю та невизначеністю умов.

Компетентності

ЗК1 - здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу;

ЗК3.- Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

СК3. Здатність створювати нові технології та застосовувати сучасні технології агрономії, враховуючи їх особливості та користуючись передовим досвідом їх впровадження, розробляти наукові основи технології вирощування сільськогосподарських культур.

СК4. Здатність оцінювати придатність земель для вирощування сільськогосподарських культур з урахуванням вимог щодо забезпечення кількості та якості продукції.

Програмні результати навчання

ПРН7 - розробляти та реалізовувати проекти екологічно-безпечних прийомів і технологій виробництва високоякісної продукції рослинництва з урахуванням особливостей агроландшафтів та економічної ефективності.

ПРН12. - Добирати оптимальну стратегію господарювання в агрономії, в тому числі за нечіткості цілей та невизначеності умов.

ПРН13. Надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії

4. Організація навчальної дисципліни

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість
Лекції	16
Практичні заняття	14
Самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс/рік навчання	Норматив на/вибіркова
3	Н1 Агрономія	2	Вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	заняття	сам. роб
Зональні системи землеробства та їх історичний розвиток.	1		6
Природно-сільськогосподарське (ерозійне) районування земельного фонду.	1	2	4
Система сівозмін як основа землеробства.	1	2	6
Меліоративні та ґрунтозахисні заходи.	1	2	6
Альтернативне землеробство: основні ознаки, проблеми та перспективи розвитку	2	2	4
Сучасні системи землеробства.	2	2	6
Система землеробства на Поліссі.	2	2	6
Система землеробства в Лісостепу.	2	2	6

Система землеробства в Степу.	2		6
Землеробство в умовах гірських та передгірських районів Карпат та Криму.	2		10
ЗАГ.:	16	14	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінка знань здобувачів освіти здійснюється за 100 бальною шкалою. 50 балів ЗО отримує під час проведення практичних занять; 50 балів здобувач освіти отримує за складання заліку.
Вимоги до письмових робіт	Підсумкові письмові роботи виконуються у формі контрольної роботи. Контрольні роботи складаються з 5 завдань кожне з завдань оцінюється максимально 10 балами.
Практичні заняття	При оцінюванні практичних занять враховується: рівень теоретичної підготовки та виконання завдань для СРС, розуміння мети та завдання роботи, самостійність та акуратність виконання і оформлення роботи, якість отриманих результатів, заповнення таблиць, виконання малюнків тощо, логічність та грамотність зроблених висновків.
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок, які отримав ЗО. Здобувач освіти допускається до заліку за умови виконання усіх запланованих видів робіт та отримання 25 і більше балів (максимально – 50).
Підсумковий контроль	Форма контролю - залік.

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Політика дисципліни передбачає дотримання правил поведінки ЗО і викладачів, передбачених Кодексом честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Відвідування занять	ЗО зобов'язані відвідувати усі заняття (лекції та практичні), незалежно у якій формі вони проводяться (аудиторно, дистанційно, індивідуальний графік навчання). Систематичні пропуски занять, без поважних на те причин, є підставою для недопущення до складання семестрового контролю. Пропуски занять за поважних причин, підтверджених документально, відпрацьовуються. У будь-якому випадку. ЗО зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх передбачених видів робіт.

8. Рекомендована література

1. Грунтозахисна біологічна система землеробства в Україні / За ред. М.К. Шичули. К., 2000. 390 с.
2. Гудзь В.П., Примак І.Д., Будьонний Ю.В. Землеробство / За ред. В.П. Гудзя. К.: Урожай, 1996. 384 с.

3. Кравченко М.С., Злобін Ю.А., Царенко О.М. Землеробство. К.: Либідь, 2002. 496 с.
4. Сівозміни — основа інтенсифікації землеробства / За ред. О.О. Собка. К.: Урожай, 1985. 296 с.
5. Веселовський І.В., Бегей С.В. Ґрунтозахисне землеробство. К.: Урожай, 1995. 304 с.
6. Гордієнко В.П., Геркіял О.М., Опришко В.П. Землеробство / За ред. В.П. Гордієнка. К.: Вища шк., 1991. 268 с.
7. Гордієнко В.П., Малієнко А.М., Грабак Н.Х. Прогресивні системи обробітку ґрунту / За ред. В.П. Гордієнка. Сімферополь, 1998. 279 с.
8. Адаптивні системи землеробства. Підручник. / За ред. Гудзя В.П. [Гудзь В.П., Шувар І.А., Юник А.В., Рихлівський І.П., Міщенко Ю.Г.] К.: «Центр учбової літератури», 2014. 336 с.
9. Григорів Я.Я., Климчук М.М. Формування поживного режиму чорнозему опідзоленого в короткоротаційних сівозмінах. Таврійський науковий вісник. 2020. Вип. 112. С. 47-54

Ярослава ГРИГОРІВ